

Dövme Yaptıran ve Yaptırmayan Bireylerin Kişilik Özellikleri, Beden Algısı ve Benlik Saygılarının Karşılaştırılması

Comparison of Personality Characteristics, Body Perception and Self-Esteem of Individuals With and Without Tattoos

Kadriye ÖZADMACA*

Öz

Bu çalışma, dövme yaptıran ve yaptırmayan bireylerin kişilik özellikleri, beden algısı ve benlik saygılarını karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Araştırma grubu, rastgele örnekleme ile seçilen 100 katılımcıdan oluşmaktadır. Bu katılımcılardan 50 kişinin dövmesi varken 50 kişinin dövmesi bulunmamaktadır. Katılımcılar, farklı yaş grupları, medeni durumlar, eğitim seviyeleri ve dövme sayıları gibi demografik değişkenlere sahiptir. Araştırma sonuçlarına göre, dövme yaptıran ve yaptırmayan bireyler arasında beden algısı, beş faktör kişilik testi alt boyutları ve benlik saygısı açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak, dövmeli bireylerin eğitim düzeylerine göre beden algısı puanlarında anlamlı bir fark vardır. Daha yüksek eğitim seviyesine sahip dövmeli katılımcılar, ortaöğretim mezunu olanlara göre daha düşük beden algısı puanlarına sahiptir. Dövme yaptıran bireyler arasında dövme yaptırmaya yaşlarına göre beden algısı puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. 18 yaşından önce dövme yaptıran bireyler, 18 yaşından sonra dövme yaptıranlara göre daha yüksek beden algısı puanlarına sahiptir. Korelasyon analizi sonuçları, dövmeli bireyler arasında beden algısı ile kişilik özellikleri (dışadönüklük, yumuşak başlılık, öz denetim, duygusal denge, gelişime açıklık) ve benlik saygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir.

Sonuç olarak, bu araştırma dövme yaptıran ve yaptırmayan bireyler arasındaki kişilik özellikleri, beden algısı ve benlik saygısı arasındaki farkları ve ilişkileri incelemiş ve çeşitli demografik faktörlerin bu özellikler üzerindeki etkilerini değerlendirmiştir. Bu çalışma, dövme yapan kişilerin ve benlik saygısı üzerinde doğrudan bir etkisinin olmadığını ancak eğitim seviyesi ve dövme yaptırmaya başladığı yaşın beden algısı üzerinde etkili olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dövme, Kişilik Özellikleri, Beden Algısı, Benlik Saygısı

Abstract

This study represents a research that aims to compare the personality characteristics, body perception and self-esteem of individuals with and without tattoos. The main goal of the research is to examine the relationships between these psychological factors among tattooed and non-tattooed individuals. The research is based on a sample of 100 participants, who were divided into tattooed (n=50) and non-tattooed (n=50) groups. Participants have different demographic variables such as different age groups, marital status, education level and number of tattoos. According to the research results, no statistically significant difference was found between individuals who had a tattoo and those who did not have a tattoo in terms of body perception, five-factor personality test sub-dimensions and self-esteem. However, there is a significant difference in the body image scores of tattooed individuals according to their education level. Tattooed participants with higher education levels had lower body image scores than those with secondary education. A significant difference was detected in body perception scores among individuals who had tattoos according to their age at tattooing. Individuals who got a tattoo before the age of 18 have higher body image scores than those who got a tattoo after the age of 18. Correlation analysis results show that there is no statistically significant relationship between body image and personality traits (extraversion, agreeableness, self-control, emotional balance, openness to development) and self-esteem among tattooed individuals. However, positive and moderately strong correlations have been observed between some personality traits, particularly relationships between extraversion and agreeableness, self-control, and openness to development. In conclusion, this research examined the differences and relationships between personality traits, body image and self-esteem between individuals with and without tattoos and evaluated the effects of various demographic factors on these characteristics. This study shows that tattoos do not have a direct effect on personality and self-esteem, but education level and age at tattooing may have an impact on body image.

Keywords: Tattoo, Personality Traits, Body Image, Self-Esteem

Giriş

Dövme, insan bedenine kalıcı olarak işlenen bir sanat ve kültürel uygulama olarak kabul edilen bir fenomen olarak görülmektedir, bu konuyla ilgili olarak yapılan araştırmalara göre dövmenin günümüzde endüstrileşmiş ve küresel bir olgu haline geldiğini vurgulamaktadır (Zimmer, 2011; Çağlayandereli ve Göker, 2016). Dövme, bireylerin ve grupların kimliklerini ifade etmek için kullandığı bir davranış biçimi olarak tanımlanabilir (Roberts, 2012).

Yücel (2015) ve diğer araştırmacılar, dövme sanatının zaman zaman kişisel bir zarar verme biçimi veya sadomazoşist bir eğilim olarak algılanabileceğini belirtmektedirler. Ayrıca, dövmeler ile suç eğilimi arasında ilişkiler olduğuna dikkat çekmektedir.

Dövmelerin psikolojik açıdan incelenmesi, birçok farklı yönü içerir ve kişinin bireysel deneyimlerinden toplumsal etkilere kadar birçok faktörü içerir. Dövmeler, estetik bir ifade şekli olarak görülebilir ve kişinin kendini ifade etme biçimi olarak kabul edilebilir. Bazı insanlar dövmeleri vücutlarını daha çekici ve özgün kılmak için kullanırken, dövmeleri görsel çekicilikleri artırmak amacıyla da yaptırabilirler. Bazı dövmeler, kişinin geçmiş deneyimlerini veya duygusal anılarını ifade etmek için kullanılır. Bu, bir tür terapi olarak kabul edilebilir ve kişinin duygusal iyileşme sürecine katkıda bulunabilir. Dövmeler bazen sosyal statü, grup aidiyeti veya belirli bir kültür veya alt kültürle ilişkilendirilebilir. Kişinin dövmesi, toplumsal kimlik oluşturma bir parçası olarak kullanılabilir. Bazı dövmeler cinsellikle veya tabu konularla ilişkilendirilebilir. Bu, kişinin cinsel kimliği veya tercihleri hakkında açık bir ifade şekli olarak görülebilir. Dövmeler, sözlü olmayan iletişim aracı olarak kullanılabilir. İnsanlar, dövmeleriyle kimliklerini, inançlarını veya duygusal durumlarını ifade etmek isteyebilirler. Gençlik döneminde dövme yaptırmaya sıklığı daha yüksektir, çünkü bu dönemde kimlik arayışı ve kendini ifade etme ihtiyacı genellikle daha güçlüdür. Dövmeler, bu süreçte bir araç olarak kullanılabilir. Dövme kültürü, bazı alt kültürlerle yakından ilişkilendirilmiştir. Özellikle müzik, sanat veya moda ile ilgilenen topluluklar içinde dövmelerin popülerliği daha yüksektir. Dövmelerin psikolojik etkileri karmaşıktır ve kişiden kişiye değişebilir. Bazı insanlar dövmeleri olumlu bir şekilde deneyimlerken, diğerleri için dövme yaptırmak olumsuz sonuçlara yol açabilir (Hazar, 2007).

Kişilik, bireylerin tutarlı davranış kalıpları ve iç süreçleri olarak tanımlanabilir. Burger (2006), bu tanıımı kullanarak kişisel davranışların ve içsel süreçlerin, bireyin kendine özgü özelliklerinden kaynaklandığını ifade ederken, aynı zamanda çevresel etkenler ve aile tarafından uygulanan yetiştirme tarzının da kişilik üzerinde etkili olduğunu vurgular. Kişilik, bireysel düşünce, duygu ve davranışları etkileyen duygusal, bilişsel ve güdül süreçlerin bir bileşimi olarak görülmektedir.

Costa ve McCrae tarafından geliştirilen Beş Faktör Kişilik Modeli, kişilik özelliklerini beş ana boyutta sınıflandırarak önemli bir temel oluşturmuştur ve birçok araştırmacı tarafından desteklenmiştir (Costa ve ark., 1991; Church ve Burke, 1994; Piedmont ve Chae, 1997).

Deneyime Açıklık: McCrae ve Costa (1987) ile Boleau (2008), bu boyutu, yeniliklere ve değişikliklere açık, yeni şeylere ilgi duyan, sıra dışı ve yaratıcı fikirlere sahip bireyler olarak tanımlarlar. Bu özellik, yenilikçilik ve entelektüel merakla ilişkilendirilir.

Sorumluluk: Rothmann ve Coetzer (2003), bu boyutu sorumluluk sahibi, öz bilinci gelişmiş, hedeflerine ulaşmak için gerekli adımları atan bireyler olarak açıklarlar. Bu kişiler disiplinli ve örgütlüdür.

Dışa Dönüklük: Yine Rothmann ve Coetzer (2003), dışa dönük kişilerin, diğer insanlarla etkileşim kurmaktan zevk aldıklarını, enerji dolu, hevesli ve eylem-odaklı olduklarını belirtirler. Bu kişiler genellikle grup içinde ilgi çekmeyi ve kendilerini öne çıkarmayı severler.

Uyumluluk: Bu boyut, Rothmann ve Coetzer (2003) tarafından sosyal uyum konusunda endişe düzeyindeki bireysel farklılıkları yansıtan bir özellik olarak tanımlanır. Yüksek puan alanlar, diğerleriyle iyi geçinmeyi önemseyen, düşünceli, nazik, cömert, güvenen ve güvenilir, uzlaşmacı bireylerdir.

Duygusal Denge ve Dengesizlik: Dolan (2006) ve Jeronimus ve arkadaşları (2014), bu boyutu stres ve olumsuz durumlara karşı düşük toleransı olan, duygusal yönden duyarlı ve tepkisel kişiler olarak tanımlarlar. Bu kişiler, olağan durumları tehdit olarak algılayabilir ve küçük hayal kırıklıklarıyla kolayca umutsuzluğa kapılabilirler.

Bu beş boyut, kişilik özelliklerinin çeşitli yönlerini içerir ve bireylerin davranışlarını, düşünce yapılarını ve duygusal tepkilerini anlamada kullanılan kabul görmüş bir temel çerçeve sunar. Bu model, kişilik araştırmalarında yaygın olarak kullanılan ve kabul gören bir yaklaşımdır.

Benlik, bir bireyin çevresiyle etkileşimleri sonucunda şekillenen ve kendi hakkında sahip olduğu algıları ifade eder. Yenidünya (2005), benliği kişinin kendi şahsiyetine bağlı bakış açısı ve kendini algılama şekli olarak tanımlar. Aynı zamanda benlik, kişiliğin özel bir bileşeni olarak kabul edilir. Rogers'a göre, benlik kişinin kendini algılaması ve gerçek benliği ile ideal benliği arasındaki ilişkiyi içerir (Yenidünya, 2005). Gerçek benlik, kişinin fiziksel ve zihinsel özelliklerinin farkında olmasını ifade ederken (Cevher ve Buluş, 2007), ideal benlik kişinin olmayı istediği benliği temsil eder.

Benlik Algısı: Benlik algısı, bir bireyin kendini nasıl gördüğüne ve algıladığına dair düşünceleri içerir. Yavuz (2015), benliği üç farklı tipe ayırır: kişisel kendilik, sosyal kendilik ve kendilik idealleri. Kişisel kendilik, bireyin kendisi hakkındaki düşüncelerini, sosyal kendilik toplum içinde nasıl algılandığına dair inançları, kendilik idealleri ise nasıl biri olmak istediği konularını kapsar. Benlik algısı, bireyin tutum ve davranışlarını etkiler ve zaman içinde kendini anlama ve tanıma sürecine katkıda bulunur.

Benlik Saygısı: Benlik saygısı, bir bireyin kendisine verdiği değeri ve kendini nasıl gördüğünü ifade eden bir duygusal kavramdır. Yenidünya (2005), benliğin bilişsel yönünün benlik, duygusal yönünün ise benlik saygısı olduğunu belirtir. Cevher ve Buluş (2007) ise, benlik saygısını kişinin gerçek ve ideal benliği arasındaki farkı anlama süreci olarak tanımlar.

Bu kavramlar, bir bireyin kendi hakkında nasıl düşündüğünü, nasıl hissettiğini ve toplum içinde nasıl konumlandığını anlamada temel bir çerçeve oluşturur. Benlik, kişinin kendini algılama şeklini ve bu algının bilişsel ve duygusal yönlerini içerir.

Araştırmanın amacı

Yapılan literatür taraması neticesinde araştırmanın temel problem cümlesi, “Dövme yaptıran ve yaptırmayan bireylerin kişilik özellikleri, beden algısı ve benlik saygıları arasında fark var mıdır?” şeklindedir. Bu temel problem cümlesi altında incelenen alt problemler şunlardır:

1. Dövme yaptıran ve yaptırmayan bireylerin kişilik özellikleri anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
2. Dövme yaptıran ve yaptırmayan bireylerin beden algıları anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
3. Dövme yaptıran ve yaptırmayan bireylerin benlik saygıları anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
4. Dövme yaptıran bireylerin yaş, cinsiyet gibi tanıtıcı özelliklerine göre kişilik özellikleri, beden algıları ve benlik saygıları anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
5. Dövme yaptırmayan bireylerin yaş, cinsiyet gibi tanıtıcı özelliklerine göre kişilik özellikleri, beden algıları ve benlik saygıları anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
6. Dövme yaptıran bireylerin dövme sayılarına, dövme yaptırma amaçlarına göre kişilik özellikleri, beden algıları ve benlik saygıları anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
7. Dövme yaptıran bireylerin kişilik özellikleri, beden algıları ve benlik saygıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın modeli

Bu araştırmada betimleyici bir araştırma modelini kullanmıştır. Bu, araştırmanın temel amacının verileri toplamak ve mevcut durumu betimlemek olduğunu gösterir.

Araştırma grubu

Araştırma grubunu 18-35 yaş arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan 100 birey oluşturmaktadır. Araştırma grubunda yer alan katılımcılardan 50 kişinin dövmesi varken 50 kişinin ise dövmesi bulunmamaktadır. Araştırma grubunu oluştururken rastgele örnekleme yönetiminden yararlanılmıştır.

Veri toplama araçları ve süreci

Veriler, anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Anket formu içinde Sosyodemografik bilgi formu, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Beş Faktör Kişilik Envanteri ve Beden Algısı Ölçeği bulunmaktadır. Bu araçlar, katılımcıların demografik özelliklerini, benlik saygısını, kişilik özelliklerini ve beden algısını değerlendirmek için kullanılmıştır.

Sosyodemografik Bilgi Formu: Araştırmanın katılımcıları hakkında temel demografik bilgileri toplamak için kullanılmıştır. Bu bilgiler, katılımcıların yaş, medeni durum, eğitim durumu, estetik operasyon geçirme durumu gibi özelliklerini içermektedir.

Beden Algısı Ölçeği (BAÖ): Bu ölçek, dövme ve dövmesiz bireylerin beden algılarını değerlendirmek amacıyla kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanmış bir versiyonu kullanılmıştır (Hovardaoğlu, 1993) ve iç tutarlılık (Cronbach alfa) testi sonucunda güvenirlik katsayısı 0,91 olarak hesaplanmıştır.

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ): Benlik saygısını değerlendirmek için kullanılmıştır (Çuhadaroğlu, 2007) ve iç tutarlılık (Cronbach alfa) testi sonucunda güvenirlik katsayısı 0,78 olarak hesaplanmıştır.

Beş Faktör Kişilik Envanteri (BFKE): Kişilik özelliklerini değerlendirmek için kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe uyarlanmış versiyonu kullanılmıştır (Sümer vd., 2002) ve iç tutarlılık (Cronbach alfa) testi sonucunda güvenirlik katsayısı 0,81 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin analizi

Verilerin analizi için SPSS 21.0 veri analiz paketi kullanılmıştır. Verilerin tanıtıcı istatistikleri, katılımcıların demografik özellikleri ve ölçeklerden alınan puanlar için hesaplanmıştır. Bu istatistikler, verilerin merkezi eğilimini (ortalama), dağılımını (standart sapma), en yüksek ve en düşük değerlerini gösterir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu ve varyans homojenliği, Kolmogorov-Smirnov, Shapiro-Wilks testleri, Q-Q plot ve çarpıklık-basıklık değerleri ile incelenmiştir. Bu analizler, parametrik hipotez testlerinin uygunluğunu değerlendirmek için kullanılmıştır. Katılımcıların yaşları ile ölçek puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Bu analiz, iki değişken arasındaki ilişkinin gücünü ve yönünü değerlendirmek için kullanılmıştır. Dövmeli ve dövmesiz katılımcıların ölçeklerden alınan puanlarını karşılaştırmak için bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Bu analiz, iki grup arasındaki farklılıkları değerlendirmek için kullanılmıştır. Dövmeli bireylerin dövme yaptırma yaşlarına göre ölçek puanlarını karşılaştırmak için varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Bu analiz, üç veya daha fazla grup arasındaki farklılıkları değerlendirmek için kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1: Katılımcıların Tanıtıcı Özelliklerinin Dağılımı

	Dövmeli (n=50)		Dövmesiz (n=50)		Toplam (n=100)	
	n	%	n	%	n	%
Yaş grubu						
22 yaş ve altı	15	30,00	23	46,00	38	38,00
23-27 yaş arası	14	28,00	19	38,00	33	33,00
28 yaş ve üzeri	21	42,00	8	16,00	29	29,00
Cinsiyet						
Kadın	24	48,00	24	48,00	48	48,00
Erkek	26	52,00	26	52,00	52	52,00
Uyruk						
KKTC	31	62,00	14	28,00	45	45,00
TC	15	30,00	35	70,00	50	50,00
Diğer	4	8,00	1	2,00	5	5,00
Medeni durum						
Evli	15	30,00	6	12,00	21	21,00
Bekar	35	70,00	44	88,00	79	79,00
Eğitim durumu						
Ortaöğretim	21	42,00	3	6,00	24	24,00
Yükseköğrenim	29	58,00	47	94,00	76	76,00
Toplam	50	100,00	50	100,00	100	100,00

Tablo 1, araştırmaya katılan dövmeli ve dövmesiz bireylerin demografik özelliklerini göstermektedir. Bu tabloya göre şunlar gözlemlenmektedir:

Yaş Grubu: Dövmeli bireylerin çoğunluğu (%42,0) 28 yaş ve üzeri yaş grubundadır, dövmesiz bireylerin çoğunluğu ise (%46,0) 22 yaş ve altı yaş grubundadır. Dövmeli ve dövmesiz gruplar arasında yaş dağılımında farklılıklar bulunmaktadır.

Cinsiyet: Dövmeli ve dövmesiz gruplar arasında cinsiyet dağılımı dengelidir. Her iki grupta da kadınların ve erkeklerin sayısı eşittir (%48,0 kadın, %52,0 erkek).

Uyruk: Dövmeli bireylerin çoğunluğu (%62,0) KKTC uyruklu iken, dövmesiz bireylerin çoğunluğu (%70,0) TC uyruklu olarak belirlenmiştir. Bu, araştırmanın yapıldığı yerin uyruk dağılımını yansıtmaktadır.

Medeni Durum: Dövmeli ve dövmesiz gruplar arasında medeni durumda farklılıklar vardır. Dövmeli bireylerin çoğunluğu (%70,0) bekar, dövmesiz bireylerin ise bekâr oranı daha yüksektir (%88,0).

Eğitim Durumu: Eğitim durumu açısından dövmeli bireylerin çoğunluğu (%58,0) yükseköğrenim mezunudur, dövmesiz bireylerin ise çoğunluğu (%94,0) yükseköğrenim mezunudur. Eğitim seviyesi açısından dövmeli ve dövmesiz gruplar arasında belirgin bir fark bulunmaktadır.

Tablo 2: Dövmeli Katılımcıların Dövmeye Ait Bazı Özelliklerinin Dağılımı

	Sayı (n)	Yüzde(%)
Dövme sayısı		
Bir	8	16,0
İki	6	12,0
Üç	12	24,0
Dört ve üzeri	24	48,0
İlk dövme yaptırma yaşı		
18 yaş altı	22	44,0
18 yaş ve üzeri	28	56,0
Dövme yaptırma amacı		
Estetik olarak güzel görünmesi	20	40,00
Manevi değer	21	42,00
Diğer	9	18,00
Toplam	50	100,00

Tablo 2, dövmeli katılımcıların dövmelere ilişkin bazı önemli özelliklerini göstermektedir. Bu tabloya göre şunlar gözlemlenmektedir:

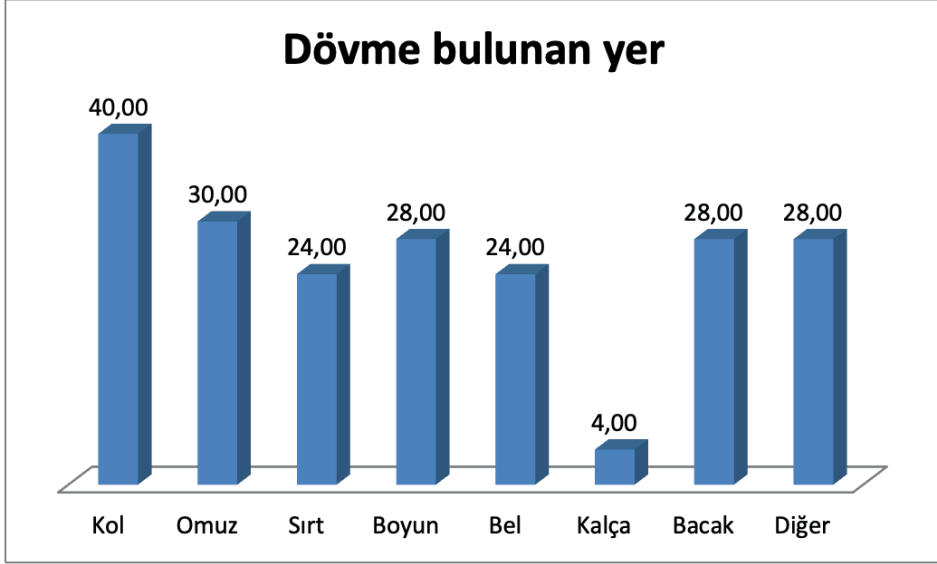
Dövme Sayısı: Dövmeli katılımcıların büyük bir kısmı (%48,0), dört ve daha fazla dövme yapmıştır. İkinci en yaygın dövme sayısı üçtür (%24,0), ardından bir dövme (%16,0) ve iki dövme (%12,0) gelmektedir. Bu sonuçlar, dövme yaptıran kişilerin genellikle birden fazla dövme yaptırdıklarını göstermektedir.

İlk Dövme Yaptırma Yaşı: Katılımcıların %56,0'ı ilk dövmesini 18 yaşından sonra yaptırmıştır, %44,0'u ise 18 yaşından önce dövme yaptırmıştır. Bu veri, dövme yaptırma yaşının genç yaşlardan itibaren başladığını ve yetişkinlik döneminde de devam ettiğini göstermektedir.

Dövme Yaptırma Amacı: Katılımcıların %42,0'si manevi değerlerinden dolayı, %40,0'u estetik olarak güzel görünmek istedikleri için dövme yaptırdıklarını belirtmektedir. Ayrıca, %18,0'i diğer nedenlerle dövme yaptırmıştır. Bu sonuçlar, dövme yaptırma nedenlerinin kişisel tercihlere ve değerlere bağlı olarak değişebileceğini göstermektedir.

Şekil I, dövmeli bireylerin vücutlarındaki dövmelerin dağılımını göstermektedir. Bu dağılım incelendiğinde, dövmelerin sıklıkla kol, omuz, sırt, boyun, bel, kalça ve bacak gibi farklı vücut bölgelerinde bulunduğu görülmektedir. Bu dağılım, dövmelerin farklı vücut bölgelerine yerleştirilmesinin kişisel tercihlere ve anlamlara bağlı olduğunu göstermektedir.

Şekil I: Dövmeli Katılımcıların Vücutlarında Dövme Bulunan Yerlere Göre Dağılımı

Tablo 3: Katılımcıların Estetik Operasyon Geçirme Durumlarının Dağılımı

	Dövmeli (n=50)		Dövmesiz (n=50)		Toplam (n=100)	
	n	%	n	%	n	%
Estetik operasyon						
Geçiren	5	10,00	5	10,00	10	10,00
Geçirmeyen	45	90,00	45	90,00	90	90,00
Estetik operasyon geçirme sebebi						
Kaza ya da yaralanma sonucu oluşan deformasyonun giderilmesi	1	20,00	1	20,00	2	20,00
Vücudumun beğenmediğim bir bölümünü daha güzel hale getirmek	3	60,00	1	20,00	4	40,00
Diğer	1	20,00	3	60,00	4	40,00
Estetik operasyon sayısı						
Bir	3	60,00	3	60,00	6	60,00
İki	2	40,00	2	40,00	4	40,00
Toplam	50	100,00	50	100,00	100	100,00

Tablo 3, dövmeli ve dövmesiz katılımcıların estetik operasyon geçirme durumlarını ve sebeplerini göstermektedir. Bu tabloya göre şunlar dikkat çekmektedir:

Estetik Operasyon Geçirme Durumu: Katılımcıların %10'u daha önce estetik operasyon geçirmiştir. Dövmeli ve dövmesiz gruplar arasında estetik operasyon geçirme oranları aynıdır. Bu sonuç, dövmelemlerin estetik operasyon geçirme kararı üzerinde doğrudan bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Estetik Operasyon Geçirme Sebepleri: Estetik operasyon geçiren katılımcılar arasında en yaygın sebep, vücudunun beğenmediği bir bölümünü daha güzel hale getirmek istemeleridir (%60,0). Diğer bir önemli sebep ise kaza ya da yaralanma sonucu oluşan deformasyonun giderilmesidir (%20,0). Estetik operasyon geçiren dövmesiz katılımcılar arasında ise vücudun beğenmediği bir bölümü daha güzel hale getirme isteği (%20,0) ve diğer sebepler (%60,0) daha yaygındır. Bu sonuçlar, estetik operasyon geçirme kararının kişisel tercihlere ve vücut algısına bağlı olarak değişebileceğini göstermektedir.

Estetik Operasyon Sayısı: Estetik operasyon geçiren katılımcıların %60'ı bir operasyon geçirirken, %40'ı ise iki operasyon geçirmiştir. Bu veri, estetik operasyon geçiren katılımcıların büyük bir kısmının bir operasyonla sonuçlandığını, ancak bazılarının ikinci bir operasyon geçirdiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, dövmeli ve dövmesiz katılımcılar arasında estetik operasyon geçirme durumu ve sebepleri benzerlik göstermektedir. Estetik operasyon geçirme kararı, kişisel tercihlere ve vücut algısına bağlı olarak farklılık gösterebilmektedir. Bu veriler, vücut modifikasyonu ile ilgilenen bireylerin farklı nedenlerle estetik operasyonları tercih edebileceklerini göstermektedir.

Tablo 4: Katılımcıların Dövmesi Olması Durumuna Göre Ölçeklerden Aldıkları Puanların Karşılaştırılmasına İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	Dövmeli (n=50)				Dövmesiz (n=50)				t	p
	s	Min	Max		s	Min	Max			
Beden Algısı	119,44	15,71	30,00	98,00	116,44	15,40	30,00	93,00	0,96	0,34
Kişilik Özellikleri										
Dışadönüklük	3,65	0,76	1,75	4,88	3,32	0,74	1,50	4,50	2,20	0,03*
Yumuşak başlılık	3,50	0,55	2,44	4,44	3,42	0,66	2,33	4,89	0,68	0,50
Öz denetim	3,50	0,72	1,44	4,89	3,26	0,77	1,56	5,00	1,55	0,12
Duygusal denge	2,76	0,62	1,13	4,50	2,87	0,70	1,00	4,50	-0,87	0,39
Gelişime açıklık	3,37	0,81	1,40	5,00	3,38	0,78	1,80	4,70	-0,05	0,96
Benlik Saygısı	1,06	0,53	0,25	2,17	1,02	0,52	0,00	2,51	0,39	0,70

*p<0,05

Tablo 4, dövmeli ve dövmesiz katılımcıların beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanların karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçlarını sunmaktadır. Bu sonuçları aşağıdaki şekilde yorumlayabiliriz:

Beden Algısı: Dövmeli ve dövmesiz gruplar arasında beden algısı ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t=0,96$, $p=0,34$).

Beş Faktör Kişilik Testi:

Dışadönüklük: Dövmeli bireylerin dışadönüklük alt boyutundan aldıkları puanlar, dövmesiz bireylere göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksektir ($t=2,20$, $p<0,05$). Bu, dövmeli bireylerin daha dışadönük olduğunu göstermektedir.

Diğer Alt Boyutlar: Beş faktör kişilik testinin diğer alt boyutlarında (yumuşak başlılık, öz denetim, duygusal denge ve gelişime açıklık) dövmeli ve dövmesiz gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği: Dövmeli ve dövmesiz bireylerin Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t=0,39$, $p=0,70$).

Sonuç olarak, dövmeli bireylerin dışa dönüklük kişilik özelliği açısından dövmesiz bireylere göre daha yüksek bir eğilime sahip olduğu tespit edilmiştir. Ancak, beden algısı ve diğer kişilik özellikleri (yumuşak başlılık, öz denetim, duygusal denge ve gelişime açıklık) ile benlik saygısı açısından dövmeli ve dövmesiz gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 5: Dövmeli ve Dövmesiz Katılımcıların Yaşları ile Ölçek Puanları Arasındaki Korelasyonlar

		Yaş	
		Dövmeli (n=50)	Dövmesiz (n=50)
Beden Algısı	r	0,00	-0,10
	p	0,99	0,47
Dışadönüklük	r	0,30	-0,17
	p	0,03*	0,24
Yumuşak başlılık	r	-0,02	0,11
	p	0,89	0,43
Öz denetim	r	0,22	0,15
	p	0,13	0,30
Duygusal denge	r	0,20	-0,11
	p	0,16	0,45
Gelişime açıklık	r	0,14	0,07
	p	0,35	0,62
Rosenberg Benlik Saygısı	r	-0,03	0,02
	p	0,81	0,87

* $p<0,05$

Tablo 5’de, dövme ve dövmesiz katılımcıların yaşları ile beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanlar arasındaki korelasyonlar incelenmiştir. Bu korelasyon sonuçlarını aşağıdaki şekilde yorumlayabiliriz:

Beden Algısı: Hem dövme bireylerde hem de dövmesiz bireylerde yaş ile beden algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunmamaktadır. Yani, yaşları artan veya azalan katılımcılar arasında beden algısında belirgin bir değişiklik gözlenmemiştir.

Beş Faktör Kişilik Testi:

Dışadönüklük: Dövme bireylerde yaş ile dışadönüklük arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunmuştur. Bu, dövme katılımcıların yaşları arttıkça dışadönüklük özelliklerinin daha belirgin hale geldiğini göstermektedir. Ancak, dövmesiz bireylerde bu korelasyon istatistiksel olarak anlamlı değildir, yani yaş ile dışadönüklük arasında bir ilişki bulunmamaktadır.

Diğer Alt Boyutlar ve Rosenberg Benlik Saygısı: Dövme ve dövmesiz bireylerde yaş ile diğer beş faktör kişilik testi alt boyutları (yumuşak başlılık, öz denetim, duygusal denge ve gelişime açıklık) ile Rosenberg benlik saygısı alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır. Yani, yaşlarına göre bu kişilik özellikleri veya benlik saygısı puanları arasında belirgin bir ilişki tespit edilmemiştir.

Sonuç olarak, yaş ile dışadönüklük arasında sadece dövme bireylerde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Diğer kişilik özellikleri ve benlik saygısı açısından yaşın etkisi istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bu sonuçlar, dövme katılımcıların yaşlarına bağlı olarak daha dışa dönük hale gelebileceğini ancak diğer kişilik özelliklerinin yaşa bağlı olarak değişmediğini göstermektedir.

Tablo 6: Dövme ve Dövmesiz Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Ölçek Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	Dövme (n=50)				Dövmesiz (n=50)			
		s	t	p	s	t	p		
Beden Algısı	Kadın	114,50	16,90	2,22	0,03*	116,12	16,89	0,14	0,89
	Erkek	124,00	13,27			116,73	14,23		
Dışadönüklük	Kadın	3,53	0,80	-0,77	0,44	3,38	0,82	0,57	0,57
	Erkek	3,71	0,81			3,26	0,67		
Yumuşak başlılık	Kadın	3,44	0,61	-0,80	0,43	3,58	0,69	1,69	0,10
	Erkek	3,56	0,50			3,27	0,61		
Öz denetim	Kadın	3,44	0,69	-0,56	0,57	3,33	0,84	0,61	0,55
	Erkek	3,55	0,75			3,20	0,71		
Duygusal denge	Kadın	3,01	0,63	3,01	0,00*	2,96	0,72	0,85	0,40
	Erkek	2,52	0,52			2,79	0,69		

Dövme Yaptıran ve Yaptırmayan Bireylerin Kişilik Özellikleri,
Beden Algısı ve Benlik Saygılarının Karşılaştırılması

Gelişime açıklık	Kadın	3,50	0,78	1,07	0,29	3,55	0,80	1,47	0,15
	Erkek	3,25	0,84			3,23	0,74		
Benlik Saygısı	Kadın	0,98	0,56	-0,88	0,38	1,12	0,49	1,64	0,11
	Erkek	1,12	0,52			0,89	0,50		

*p<0,05

Tablo 6'da, dövme ve dövmesiz katılımcıların cinsiyetlerine göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanların karşılaştırılması için bağımsız örneklem t testi sonuçları sunulmuştur. Bu sonuçları aşağıdaki şekilde yorumlayabiliriz:

Beden Algısı: Dövmeli kadınların beden algısı puanları, dövme erkek bireylerin beden algısı puanlarına göre anlamlı düzeyde daha düşüktür (p<0,05). Yani, dövme kadınlar, dövme erkekler göre beden algıları konusunda daha olumsuz bir tutuma sahip olabilirler.

Beş Faktör Kişilik Testi:

Duygusal Denge: Dövmeli kadın bireylerin duygusal denge puanları, dövme erkek bireylerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir (p<0,05). Bu, dövme kadınların daha iyi bir duygusal dengeye sahip olduğunu gösterebilir.

Diğer beş faktör kişilik testi alt boyutları ve Rosenberg benlik saygısı ölçeği alt boyutu açısından cinsiyetler arası farklar istatistiksel olarak anlamlı değildir (p>0,05).

Dövmesiz katılımcılar arasında ise cinsiyete bağlı olarak beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden alınan puanlar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (p>0,05).

Sonuç olarak, dövme kadınların beden algısı ve duygusal denge açısından dövme erkeklerden farklı olduğu bulunmuştur. Ancak diğer kişilik özellikleri ve benlik saygısı açısından cinsiyetler arası farklar istatistiksel olarak anlamlı değildir. Dövme katılımcılar arasında ise cinsiyetlere bağlı olarak bu özelliklerde anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 7: Dövmeli ve Dövmesiz Katılımcıların Uyrıklarına Göre Ölçek Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	Uyruk	Dövmeli (n=46)*				Dövmesiz (n=49)*			
		s	t	p	s	t	p		
Beden Algısı	KKTC	120,83	11,19	-1,47	0,15	119,71	14,17	-0,86	0,39
	TC	114,26	19,07			115,48	15,98		
Dışadönüklük	KKTC	3,85	0,74	1,71	0,09	3,42	0,74	0,48	0,63
	TC	3,48	0,62			3,31	0,74		
Yumuşak başlılık	KKTC	3,50	0,53	-0,19	0,85	3,54	0,77	0,71	0,48
	TC	3,53	0,52			3,39	0,62		
Öz denetim	KKTC	3,50	0,75	-0,62	0,54	3,58	0,77	1,76	0,08
	TC	3,64	0,67			3,16	0,74		

Duygusal denge	KKTC	2,75	0,71	0,19	0,85	3,00	0,74	0,79	0,43
	TC	2,71	0,43			2,82	0,70		
Gelişime açıklık	KKTC	3,42	0,88	-0,02	0,99	3,50	0,78	0,65	0,52
	TC	3,43	0,55			3,34	0,79		
Rosenberg Benlik Saygısı	KKTC	1,00	0,58	-1,11	0,27	0,99	0,47	0,00	1,00
	TC	1,19	0,46			0,99	0,53		

*Diğer uyruklu bireyler analize dahil edilmemiştir.

Tablo 7'deki sonuçlara göre, dövme ve dövmesiz katılımcıların uyruklarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 8: Dövmeli Ve Dövmesiz Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Ölçek Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	Medeni Durum	Dövmeli (n=50)			Dövmesiz (n=50)				
		s	t	p	s	t	p		
Beden Algısı	Evli	119,40	17,67	0,01	0,99	117,33	9,69	-0,15	0,88
	Bekar	119,45	15,07			116,31	16,10		
Dışadönüklük	Evli	3,91	0,77	1,68	0,10	3,21	0,74	-0,38	0,71
	Bekar	3,50	0,79			3,33	0,75		
Yumuşak başlılık	Evli	3,50	0,62	0,03	0,98	3,67	0,52	0,98	0,33
	Bekar	3,50	0,53			3,38	0,67		
Öz denetim	Evli	3,74	0,71	1,60	0,12	3,67	0,78	1,38	0,17
	Bekar	3,39	0,71			3,21	0,76		
Duygusal denge	Evli	2,88	0,85	0,95	0,34	3,06	0,65	0,71	0,48
	Bekar	2,70	0,50			2,84	0,71		
Gelişime açıklık	Evli	3,55	0,71	0,99	0,33	3,58	0,27	0,68	0,50
	Bekar	3,30	0,85			3,35	0,82		
Benlik Saygısı	Evli	1,22	0,57	1,46	0,15	1,22	0,52	1,12	0,27
	Bekar	0,98	0,52			0,97	0,50		

Tablo 8'deki sonuçlara göre, dövme ve dövmesiz katılımcıların medeni durumlarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 9: Dövmeli ve Dövmesiz Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Ölçek Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	Eğitim Durumu	Dövmeli (n=50)			Dövmesiz (n=50)				
		s	t	p	s	t	p		
Beden Algısı	Ortaöğretim	126,04	14,46	-2,69	0,01*	116,33	11,24	0,01	0,99
	Yükseköğrenim	114,65	15,04			116,44	15,72		
Dışadönüklük	Ortaöğretim	3,50	0,77	-0,92	0,36	2,75	0,66	-1,38	0,17
	Yükseköğrenim	3,71	0,82			3,35	0,74		
Yumuşak başlılık	Ortaöğretim	3,49	0,60	-0,14	0,89	3,07	1,01	-0,93	0,36
	Yükseköğrenim	3,51	0,52			3,44	0,64		
Öz denetim	Ortaöğretim	3,62	0,72	1,08	0,29	3,33	0,95	0,16	0,87
	Yükseköğrenim	3,40	0,72			3,26	0,77		
Duygusal denge	Ortaöğretim	2,76	0,72	0,07	0,95	2,88	0,33	0,01	0,99
	Yükseköğrenim	2,75	0,55			2,87	0,72		
Gelişime açıklık	Ortaöğretim	3,21	0,74	-1,21	0,23	3,40	0,44	0,05	0,96
	Yükseköğrenim	3,49	0,86			3,38	0,80		
Benlik Saygısı	Ortaöğretim	1,09	0,53	0,38	0,71	0,83	0,58	-0,60	0,55
	Yükseköğrenim	1,03	0,56			1,02	0,51		

*p<0,05

Tablo 9'daki sonuçlara göre, dövmeli katılımcılar arasında eğitim düzeyine göre beden algısı ölçeğinden alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Yükseköğrenim mezunu dövmeli katılımcılar, ortaöğretim mezunu dövmeli katılımcılara göre beden algısı konusunda daha düşük puanlar almışlardır. Ancak, dövmeli katılımcıların eğitim düzeylerine göre beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde yer alan benlik saygısı alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ayrıca, dövmesiz katılımcılar arasında eğitim düzeyine göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden alınan puanlar arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 10: Dövmeli Katılımcıların Dövme Sayılarına Göre Ölçek Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	Dövme sayısı	n	s	t	p	
Beden Algısı	3 ve altı	24	116,50	18,14	1,28	0,21
	3'ten fazla	26	122,15	12,85		
Dışadönüklük	3 ve altı	24	3,60	0,76	-0,20	0,84
	3'ten fazla	26	3,64	0,85		
Yumuşak başlılık	3 ve altı	24	3,49	0,54	-0,11	0,91
	3'ten fazla	26	3,51	0,57		

Öz denetim	3 ve altı	24	3,56	0,78	0,65	0,52
	3'ten fazla	26	3,43	0,67		
Duygusal denge	3 ve altı	24	2,70	0,61	-0,56	0,58
	3'ten fazla	26	2,80	0,64		
Gelişime açıklık	3 ve altı	24	3,33	0,73	-0,39	0,70
	3'ten fazla	26	3,42	0,90		
Benlik Saygısı	3 ve altı	24	1,12	0,49	0,81	0,42
	3'ten fazla	26	0,99	0,58		

Tablo 10'daki sonuçlara göre, dövme katılımcılar arasında dövme sayısına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Bu, dövme katılımcıların dövme sayısı ile bu psikolojik özellikler arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir.

Tablo 11: Dövmeli Katılımcıların İlk Dövme Yaptırma Yaşlarına Göre Ölçek Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

	İlk dövme Yaptırma yaşı	n	s	t	p	
Beden Algısı	18 yaş altı	22	125,14	13,57	-2,61	0,01*
	18 yaş ve üzeri	28	114,57	15,78		
Dışadönüklük	18 yaş altı	22	3,60	0,90	-0,16	0,88
	18 yaş ve üzeri	28	3,64	0,73		
Yumuşak başlılık	18 yaş altı	22	3,58	0,55	0,86	0,39
	18 yaş ve üzeri	28	3,44	0,55		
Öz denetim	18 yaş altı	22	3,55	0,70	0,43	0,67
	18 yaş ve üzeri	28	3,46	0,75		
Duygusal denge	18 yaş altı	22	2,68	0,78	-0,73	0,47
	18 yaş ve üzeri	28	2,81	0,46		
Gelişime açıklık	18 yaş altı	22	3,43	0,89	0,46	0,65
	18 yaş ve üzeri	28	3,33	0,76		
Benlik Saygısı	18 yaş altı	22	1,11	0,60	0,65	0,52
	18 yaş ve üzeri	28	1,01	0,50		

* $p<0,05$

Tablo 11'deki sonuçlara göre, dövme katılımcılar arasında ilk dövme yaptırma yaşına göre beden algısı ölçeğinden alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). 18 yaşından önce dövme yaptıran katılımcılar, 18 yaşından sonra dövme yaptıranlara göre beden algısı puanları açısından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Ancak, diğer psikolojik özellikler (dışadönüklük, yumuşak başlılık, öz denetim, duygusal denge, gelişime açıklık ve Rosenberg benlik saygısı) açısından ise ilk dövme yaptırma yaşına göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 12: Dövmeli Katılımcıların Dövme Yaptırma Amaçlarına Göre Ölçek Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin ANOVA Sonuçları

	Dövme yaptırma amacı	n	s	Min	Max	F	p	
Beden Algısı	Estetik olarak güzel görünmek	20	120,95	12,10	35,00	79,00	0,45	0,64
	Manevi değer	21	116,95	19,77	30,00	98,00		
	Diğer	9	121,88	12,60	42,00	83,00		
Dışadönüklük	Estetik olarak güzel görünmek	20	3,58	0,77	1,75	4,75	0,54	0,59
	Manevi değer	21	3,56	0,79	1,75	4,63		
	Diğer	9	3,88	0,93	2,00	4,88		
Yumuşak başlılık	Estetik olarak güzel görünmek	20	3,47	0,50	2,44	4,44	0,06	0,94
	Manevi değer	21	3,52	0,56	2,44	4,33		
	Diğer	9	3,53	0,70	2,44	4,44		
Öz denetim	Estetik olarak güzel görünmek	20	3,53	0,65	2,33	4,89	0,95	0,39
	Manevi değer	21	3,35	0,74	1,44	4,56		
	Diğer	9	3,74	0,82	2,56	4,56		
Duygusal denge	Estetik olarak güzel görünmek	20	2,68	0,74	1,13	4,50	0,38	0,69
	Manevi değer	21	2,85	0,59	1,88	4,00		
	Diğer	9	2,71	0,39	1,88	3,25		
Gelişime açıklık	Estetik olarak güzel görünmek	20	3,12	0,72	1,40	4,00	2,15	0,13
	Manevi değer	21	3,46	0,80	1,80	4,50		
	Diğer	9	3,74	0,96	1,90	5,00		
Benlik Saygısı	Estetik olarak güzel görünmek	20	1,07	0,59	0,25	2,17	0,91	0,41
	Manevi değer	21	0,95	0,47	0,25	1,83		
	Diğer	9	1,24	0,59	0,25	2,08		

Tablo 12'deki sonuçlara göre, dövmeli katılımcıların dövme yaptırma amaçlarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0,05$). Bu, dövmeli bireylerin dövme yaptırma amaçlarına bağlı olarak bu psikolojik özelliklerde farklılıklar göstermediğini göstermektedir.

Tablo 13: Dövmeli Katılımcıların Ölçek Puanları Arasındaki Korelasyonlar

		1	2	3	4	5	6	7
Beden Algısı	r	1,00						
	P							
Dışadönüklük	r	0,05	1,00					
	P	0,74						
Yumuşak başlılık	r	0,12	0,25	1,00				
	P	0,40	0,08					
Öz denetim	r	0,10	0,38	0,39	1,00			
	P	0,50	0,01*	0,01*				
Duygusal denge	r	0,27	-0,13	-0,02	-0,23	1,00		
	P	0,05	0,36	0,88	0,11			
Gelişime açıklık	r	0,04	0,51	0,49	0,55	-0,05	1,00	
	P	0,80	0,00*	0,00*	0,00*	0,70		
Benlik Saygısı	r	0,16	0,12	0,08	0,30	-0,32	0,17	1,00
	P	0,25	0,41	0,57	0,04*	0,03*	0,24	

*p<0,05

Tablo 13'deki korelasyon analizi sonuçlarına göre, dövmeli katılımcılar arasında beden algısı ile beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$). Ancak, dövmeli katılımcılar arasında beş faktör kişilik testi alt boyutları olan dışadönüklük, yumuşak başlılık, öz denetim ve gelişime açıklık arasında bazı istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Özellikle dışadönüklük ile öz denetim ve gelişime açıklık arasındaki pozitif korelasyonlar, daha dışadönük bireylerin genellikle daha yüksek öz denetim ve gelişime açıklık puanlarına sahip olduğunu göstermektedir. Yumuşak başlılık ile öz denetim ve gelişime açıklık arasındaki benzer korelasyonlar da aynı yönde bulunmuştur.

Rosenberg benlik saygısı puanları ile beş faktör kişilik testi alt boyutları arasında ise öz denetim ile pozitif bir ilişki, duygusal denge ile ise negatif bir ilişki belirlenmiştir.

Tablo 14: Dövmesiz Katılımcıların Ölçek Puanları Arasındaki Korelasyonlar

		1	2	3	4	5	6	7
Beden Algısı	r	1,00						
	p							
Dışadönüklük	r	0,00	1,00					
	p	0,99						
Yumuşak başlılık	r	-0,14	0,45	1,00				
	p	0,34	0,00*					
Öz denetim	r	0,09	0,47	0,43	1,00			
	p	0,52	0,00*	0,00*				
Duygusal denge	r	-0,25	-0,20	-0,06	-0,20	1,00		
	p	0,08	0,16	0,66	0,16			
Gelişime açıklık	r	-0,19	0,48	0,63	0,46	0,07	1,00	
	p	0,19	0,00*	0,00*	0,00*	0,62		
Benlik Saygısı	r	0,13	0,23	0,17	0,16	0,07	0,24	1,00
	p	0,37	0,11	0,24	0,26	0,62	0,09	

*p<0,05

Tablo 14'teki korelasyon analizi sonuçlarına göre, dövmesiz katılımcılar arasında beden algısı ile beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır (p>0,05). Ancak, dövmesiz katılımcılar arasında beş faktör kişilik testi alt boyutları arasında bazı istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Tartışma

Bu çalışmanın sonuçları, dövme yaptırmanın insanlar için farklı anlamlar taşıdığını gösteriyor. Katılımcıların %42'sinin manevi değerler nedeniyle, %40'ının estetik amaçlarla ve %18'inin ise diğer sebeplerle dövme yaptırdığı bulgusu, dövmenin sadece bir moda trendi olmanın ötesinde, kişisel ifade ve kimlik arayışının bir parçası olduğunu ortaya koyuyor.

Dövmeler, kişisel ifade biçimlerinden biri olarak, insanların kendilerini nasıl gördüklerini ve dünyaya nasıl sunmak istediklerini yansıtır. Manevi değer taşıyan dövmeler, kişinin yaşamındaki önemli olayları, inançları veya sevdiklerini simgeleyebilir. Estetik amaçlı dövmeler ise vücudu bir sanat eseri gibi görmeyi ve onu süslemeyi temsil eder. Diğer nedenlerle yapılan dövmeler ise daha kişisel veya özgün motivasyonları yansıtabilir.

Bu sonuçlar, dövme yaptırın insanlar hakkındaki farklı görüşleri de açıklıyor. Bazı insanlar dövmeleri bir güzellik arayışı veya kusur örtücü olarak görürken, diğerleri bunu özgüvenin bir ifadesi olarak yorumlayabilir. Her durumda, dövme yaptırmak, kişinin kendine nasıl baktığı ve kendini nasıl ifade etmek istediğiyle yakından ilgilidir.

Bu araştırmada incelenen konu, dövme yapılmasının bireylerin beden algısı ve dışa dönüklük üzerindeki etkisi olup olmadığıdır. Çalışma, medeni durum, dövme sayısı ve dövmenin vücuttaki yerinin bu iki özellik üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık ortaya koymadığı bulmuştur. Bu sonuç, özellikle dövme sayısı ve yerinin fark yaratmaması açısından şaşırtıcıdır. Swami'nin (2012) daha büyük bir örnekleme yaptığı çalışma, bu bulguları destekler niteliktedir.

Ayrıca, dövme yapılmasının çeşitli kültürel ve bireysel nedenlerle gerçekleştirildiği vurgulanmıştır. Kadiođlu (1996), Gaziantep Barak bölgesinde ve Çankırı'da yaptığı araştırmalarda, dövme yaptıranların çeşitli inanç ve ritüellerle bağlantılı olduğunu göstermiştir. Atkinson (2004) ise dövme yaptıran bireylerin estetik, bireysellik ve özgüven gibi nedenlerle bu tercihi yaptığını belirtmiştir.

Dövme yaptıran bireyler hakkında oluşturulan olumsuz stereotipler ve kişilik bozukluklarına ilişkin görüşler de ele alınmıştır. Bowman (2010) bu tür genelleştirmelerin yanlış ve kültürel duyarsızlık olduğunu vurgulamıştır. Stephens (2003) ise ABD Deniz ve Hava Kuvvetleri personeli üzerinde yaptığı çalışmada, dövme yaptıran bireylerin intihar eğilimi, depresyon belirtileri ve fiziksel şiddet eğilimi açısından dövmesiz bireylerle benzer özelliklere sahip olduğunu göstermiştir.

Araştırmada, 18 yaşından önce dövme yaptıran bireylerin, 18 yaşından sonra dövme yaptıranlara kıyasla daha yüksek beden algısı düzeylerine sahip olduğu bulgusu ortaya çıkmıştır. Mosher, Oliver ve Dolgan'ın (1967) 62 mahkûm üzerinde yürüttüğü çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiş; dövmeli bireylerin, dövmesiz yaşlılarına göre bedenleri hakkında daha olumlu duygular besledikleri gözlemlenmiştir.

Dövmenin benlik saygısı, beden algısı ve dışa dönüklük düzeyi ile olan ilişkisi de incelenmiştir. Tiggemann ve Golder (2006) ile Swami (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda, dövme sayısı ve dövme yaptırılan bölge sayısının katılımcıların benlik algılarında anlamlı bir fark yaratmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, Mosher, Oliver ve Dolgan'ın çalışması, dövme sahibi bireylerin, dövmesiz bireylere göre daha yüksek beden algısı ve dışa dönüklük düzeylerine sahip olduğunu göstermiş; bu bulgular, aradan geçen 60 yıl içinde değişmemiş ve benzer sonuçlarla teyit edilmiştir.

Sonuç olarak, dövme yaptıran bireylerin dışa dönüklük düzeylerinin daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Dövmenin vücut üzerinde görünür bir işaret olması ve genellikle günlük yaşamda dikkat çekmesi nedeniyle, bu bireylerin başkalarının ilgisini çekme olasılığı daha yüksektir. Bu durum, dövme yaptırmadan önce dışa dönük kişilik özelliklerine sahip olmaları veya dövme yaptırdıktan sonra bu özelliklerin gelişmesi şeklinde yorumlanabilir. Elde edilen bulgular, bu öngörülerini destekler niteliktedir.

Bu çalışmada ele alınan bir diğer önemli bulgu, yaş ile dışa dönüklük düzeyi arasında pozitif ve orta şiddette bir ilişki olduğudur. Bu bulgu, yaş ilerledikçe dövmeli bireylerde dışa dönüklüğün arttığına işaret etmekte, buna karşın dövmesiz bireylerde yaşla birlikte dışa dönüklük düzeyinde belirgin bir artış olmadığı gözlemlenmiştir. Bu durum, dövmenin bireylerin dışa dönüklüğünü güçlendiren bir faktör olabileceği ihtimalini ortaya koymaktadır. Swami'nin (2001) yılında gerçekleştirdiği araştırmada ise, beden değişikliklerine sahip olan ve olmayan 341 bireyin erken dönem deneyimleri ve kişilik özellikleri incelenmiştir. Bu çalışmada, araştırılan bireyler arasında beş önemli

kişilik ölçümü açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu, beden değişikliklerinin bireylerin temel kişilik özelliklerinde büyük bir değişiklik yaratmadığını göstermektedir.

Bu sonuçlar, dövmenin yaş ile birlikte dışa dönüklük üzerindeki etkisini ve dövme yaptıranın temel kişilik özellikleri üzerindeki etkilerini daha iyi anlamamıza yardımcı olur. Dövme, bireylerin kişiliklerini doğrudan değiştirmese de, özellikle dışa dönüklük gibi bazı kişisel özellikler üzerinde dolaylı bir etkiye sahip olabilir. Bu bulgular, dövme ve kişilik arasındaki karmaşık ilişkinin daha derinlemesine incelenmesi gerektiğini göstermektedir.

Sonuç

Kişilik Özellikleri: Araştırma, dövme yaptıran ve yaptırmayan bireyler arasında kişilik özellikleri açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Bu, dövme yaptıranın bireylerin temel kişilik yapılarını etkilemediğini göstermektedir.

Beden Algısı ve Benlik Saygısı: Beden algısı ve benlik saygısı açısından da dövmeli ve dövmesiz bireyler arasında belirgin bir fark bulunmamıştır.

Dışa Dönüklük ve Yaş: Dövmeli bireyler, dövmesiz bireylere kıyasla genellikle daha dışa dönük olma eğiliminde bulunmuşlardır. Ayrıca, yaş ilerledikçe dövmeli bireylerde bu dışa dönüklüğün arttığı gözlemlenmiştir.

Sınırlılıklar ve öneriler

Araştırmanın örneklem büyüklüğünün küçük olması, sonuçların sınırlılığını belirtmektedir.

İleriki çalışmalarda daha geniş ve çeşitli örneklem grupları kullanılarak elde edilen sonuçların genel geçerliği artırılabilir. Dövme yaptıran bireylerin beden algısı ve benlik saygısı üzerindeki uzun vadeli etkilerini incelemek için uzun süreli takip çalışmaları yararlı olabilir. Bununla birlikte dövme yaptıran bireylerin psikopatolojik özellikleri üzerindeki etkilerin daha detaylı incelenmesi, bu konudaki yanlış anlamaları ve stereotipleri ortadan kaldırmaya yardımcı olabilir.

Kaynakça

Atkinson, M.(2004). *Tattooing and Civilizing Processes, Body Modification As Self Control*. Canadian Review of Sociology & Anthropology, Canadian Sociology & Anthropology Association.

Bowman, M. (2010). Ink, *Image and Initiation. Submitted In Partial Fulfillment of the Requirements*. Masters of Arta in Counseling Psychology, Unpublished master's thesis, PacificaGraduate Institute, 3, June. U.S.A.

Burger, M. J. (2006). *Kişilik*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.

Cevher, F. N. Ve Buluş M. (2007). *Benlik Kavramı ve Benlik Saygısı: Önemi ve Geliştirilmesi*. Akademik Dizayn Dergisi, 1: 52-64.

Church, A. T., & Burke, P. J. (1994). *Exploratory and confirmatory tests of the big-five and Tellegen's three and four-dimensional models*. Journal of Personality and Social Psychology, 66(1): 93-114.

Costa, P. T., McCrae, R. R., & Dye, D. A. (1991). *Facet scales for agreeableness and conscientiousness: A revision of the NEO Personality Inventory*. Personality and Individual Differences, 12(9): 887-898.

Çağlayandereli, M., & Göker, H. (2016). *Anatolia tattoo art; Tunceli example*. Journal of Human Sciences, 13(2): 2545-2562.

Dolan, S.L. (2006). *Stress*, self-Esteem, health and work.

Hazar, M. (2007). Mardin, *Kızıltepe-Bozhöyük Yöresinde Beden İşaretleri*. In Diyarbakır ve Makalelerle Mardin (Vol. III, pp. 347-365). İstanbul: İmak Ofset.

Hovardaoğlu, S. (1993). *Vücut algısı ölçeği*. Psikiyatri, Psikoloji, Psikofarmakoloji (3P) Dergisi, 1(1): 26.

Jeronimus, B. F., Riese, H., Sanderman, R., & Ormel, J. (2014). *Mutual reinforcement between neuroticism and life experiences: a five-wave, 16-year study to test reciprocal causation*. Journal of personality and social psychology, 107(4): 751.

Kadıoğlu, N.(1996). *Anadolu'nun Bazı Yörelerinde Dövme Âdeti ve Bu Âdetin Çağdaş Yaşamdaki Yeri*. I. Türk Halk Kültürü Araştırma Sonuçları Sempozyum Bildirileri, Ankara, Hagem Yayınları.

McCrae, R. R., & Costa, P. T. (1987). *Validation of the five-factor model of personality across instruments and observers*. Journal of personality and social psychology, 52(1): 81.

Mosher, D., Oliver, W. J. (1967). *Body Image in Tattooed Pisoners*. Journal of Clinical Psychology 23: 31-32.

Piedmont, R. L., & Chae, J. H. (1997). *Cross-cultural generalizability of the five-factor model of personality: Development and validation of the NEO PI-R for Koreans*. Journal of Cross-Cultural Psychology, 28(2): 131-155.

Roberts, D.J. (2012). *Secret Ink: Tattoo's Place in Contemporary American Culture*. Journal of American Culture. 35 (2): 153–65.

Rothmann, S., & Coetzer, E. P. (2003). *The big five personality dimensions and job performance*. SA Journal of industrial psychology, 29(1): 68-74.

Sadock, B. J., & Sadock, V. (2007). *Kaplan & Sadock's Comprehensive Textbook of Psychiatry (3rd ed.)*. Ankara: Güneş Kitapevi.

Stephens, M.B.(2003). *Behavioral Risks Associated with Tattooing*. Clinical Research and Methods, Family Medicine, January, 35(1): 52-54

Sümer, N., Lajunen, T., & Özkan, T. (2005). *Big five personality traits as the distal predictors of road accident involvement*. Traffic and Transport Psychology, 1: 215-227.

Swami, V. (2012). *Written on the body? An Examination of the Personalities and Individual differences of British adults who do and do not obtain a first tattoo*. Unpublished Manuscript.

Swami,V., Pietsvhining,J., Bertl, B., Nader, IW., Stieger.S.& Racek,M., (2011). *Personality Differences Between Tattooed and Non Tattooed*. [Abstract]. Psychol Rep. Aug, 111(1): 97-106

Tiggemann, M., Golder, F. (2006). *Tattooing: An expression of uniqueness in the appearance domain*. Body Image, 3(4): 309-315.

Yavuz, S. (2015). *Takıntılı olma Düzeyinin Kişilerin Genel Kaygı, Benlik Algısı ve Psikolojik Dayanıklılık Durumları Açısından Değişimlerinin Eğitim Düzeyleri Cinsiyetleri ve Kardeşleri Olup Olmamasına Göre İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul.

Yenidünya, A. (2005). *Lise öğrencilerinde rekabetçi tutum, benlik saygısı ve akademik başarı ilişkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Yücel, Ö. D. (2015). *Dövme Yaptıran Erişkinlerin Kişilik Özellikleri, Kimlik Yönelimi Özellikleri ve Beden Algılarının İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara.

Zimmer, C. (2011). *Science Ink: Tattoos of the Science Obsessed*. New York: Sterling.

Extended Abstract

Tattoos are considered a phenomenon that is considered as an art and cultural practice that is permanently inscribed on the human body, and according to research conducted on this subject, it is emphasized that tattoos have become an industrialized and global phenomenon today (Zimmer, 2011; Çağlayandereli and Göker, 2016). Tattoos can be defined as a form of behavior that individuals and groups use to express their identities (Roberts, 2012). The psychological examination of tattoos includes many different aspects and includes many factors from the individual's experiences to social influences. Tattoos can be seen as a form of aesthetic expression and can be accepted as a way of expressing oneself. While some people use tattoos to make their bodies more attractive and original, they can also have tattoos to increase their visual appeal. Some tattoos are used to express a person's past experiences or emotional memories. This can be considered a type of therapy and can contribute to the person's emotional healing process. Tattoos can sometimes be associated with social status, group affiliation, or a particular culture or subculture. A person's tattoo can be used as a part of creating a social identity. Some tattoos can be associated with sexuality or taboo subjects. This can be seen as a clear form of expression about one's sexual identity or preferences. Tattoos can be used as a non-verbal means of communication. People may want to express their identity, beliefs or emotional states with their tattoos. The frequency of getting tattoos is higher during youth, because the need for identity search and self-expression is usually stronger during this period. Tattoos can be used as a tool in this process. Tattoo culture is closely associated with some subcultures. Tattoos are especially popular in communities interested in music, art or fashion. The psychological effects of tattoos are complex and can vary from person to person. While some people experience tattoos positively, getting a tattoo can lead to negative consequences for others (Hazar, 2007). This study aims to compare the personality traits, body perception and self-esteem of individuals who have and do not have tattoos. A descriptive research model was used in this study. This shows that the main purpose of the study was to collect data and describe the current situation. The research group consists of 100 individuals between the ages of 18-35 living in the Turkish Republic of Northern Cyprus. While 50 of the participants in the research group had tattoos, 50 of them did not. Random sampling method was used to form the research group. Data were collected through a questionnaire form. The questionnaire form included the Sociodemographic Information Form, Rosenberg Self-Esteem Scale, Five-Factor Personality Inventory and Body Perception Scale. These tools were used to evaluate the demographic characteristics, self-esteem, personality traits and body perception of the participants. SPSS 21.0 data analysis package was used to analyze the data. Descriptive statistics of the data were calculated for the demographic characteristics of the participants and the scores obtained from the scales. Pearson correlation analysis was used to determine the relationship between the ages of the participants and the scale scores. This analysis was used to evaluate the strength and direction of the relationship between the two variables. Independent samples t-test was used to compare the scores obtained from the scales of tattooed and untattooed participants. This analysis was used to evaluate the differences between the two groups. Analysis of variance (ANOVA) was used to compare the scale scores of tattooed individuals according to their age at tattooing. This analysis was used to evaluate differences between three or more groups. Participants had

demographic variables such as different age groups, marital status, education levels, and number of tattoos. According to the research results, no statistically significant difference was found between individuals with and without tattoos in terms of body perception, five-factor personality test sub-dimensions, and self-esteem. However, there was a significant difference in body perception scores according to the education levels of individuals with tattoos. Tattooed participants with higher education levels had lower body perception scores than those who graduated from secondary school. A significant difference was found between body perception scores according to the age of tattooing among individuals with tattoos. Individuals who had tattoos before the age of 18 had higher body perception scores than those who had tattoos after the age of 18. The correlation analysis results showed that there was no statistically significant relationship between body perception and personality traits (extraversion, agreeableness, self-control, emotional stability, openness to development) and self-esteem among individuals with tattoos. There is no significant relationship between the two. The small sample size of the study indicates the limitations of the results. In future studies, the general validity of the results obtained can be increased by using larger and more diverse sample groups. Long-term follow-up studies may be useful to examine the long-term effects of tattooing on body perception and self-esteem. In addition, a more detailed examination of the effects on the psychopathological characteristics of tattooed individuals may help eliminate misconceptions and stereotypes on this subject.

Etik Kurul İzni

Bu çalışma için etik kurul izni gerekmemektedir. Yaşayan hiçbir canlı (insan ve hayvan) üzerinde araştırma yapılmamıştır. Makale edebiyat sahasına aittir.

Çatışma Beyanı

Makalenin yazarı, bu çalışma ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile arasında mali çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.

Destek ve Teşekkür

Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Ethics Committee Permission

Ethics committee permission is not required for this study. No research has been conducted on any living creature (human and animal). The article belongs to the field of literature.

Deconfliction Statement

The author of the article declares that there is no conflict of financial interest between him and any institution, organization, person related to this study.

Support and Thanks

Support was not received from any institution or organization in the study.

